

Wykaz A

Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

DZIAŁ I. W GÓRNICTWIE

1. Prace pod ziemią
2. Wydobywanie odkrywkowe węgla brunatnego, piasku podsadzkowego, anhydrytu i gipsu
3. Wydobywanie, obróbka i przeróbka surowców skalnych oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu
4. Prace wiertnicze, geofizyczne, hydrogeologiczne i geodezyjne przy poszukiwaniu surowców i wody
5. Przeróbka mechaniczna węgla
6. Produkcja brykietów z węgla
7. Prace na oddziałach prażalni łupków
8. Prace na zwałowiskach górniczych, hutniczych i elektrociepłowniach

DZIAŁ II. W ENERGETYCE

Prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych.

DZIAŁ III. W HUTNICTWIE I PRZEMYSŁE METALOWYM

– Spiekalnie rud i wielkie piece

1. Sortowanie, przygotowywanie i ładowanie wsadu
2. Spiekanie rud i sortowanie spieku
3. Rozładunek, przygotowanie i namiar materiałów wsadowych
4. Obsługa urządzeń wielkiego pieca
5. Obsługa nagrzewnic
6. Rozlewanie, rozbijanie, ładowanie i transport surówki i żużla wielkopiecowego

7. Odbieranie pyłu z urządzeń odpylających gaz wielkopiecowy
- Stalownie
8. Rozładunek i przygotowywanie wsadu
9. Obsługa mieszalników surówki
10. Obsługa pieców stalowniczych, przygotowywanie do rozlewania i rozlewanie stali oraz apretura wlewków
- Walcownie, ciągnie, prasownie, młotownie oraz produkcja elementów dla kolejnictwa
11. Obsługa walcarek i ciągarok oraz urządzeń pomocniczych w walcowni i ciągnie
12. Wykańczanie wyrobów walcowanych i ciągnionych
13. Czyszczenie kanałów i przewodów gazowych
14. Obsługa pieców grzewczych, młotów, pras, kuźniarek, walcarek obręczy i kół, walcarek gwintów i wiertel, ręczna obróbka na gorąco oraz regeneracja oprzyrządowania kuźniczego
- Produkcja węglików spiekanych, elektrod, rud i walczaków oraz żelazostopów
15. Obsługa urządzeń do przygotowywania i prasowania proszków
16. Obsługa pieców spiekalniczych i obróbka końcowa węglików
17. Obsługa urządzeń do produkcji rdzeni elektrodowych, przygotowywanie masy otulinowej, produkcja elektrod
18. Obsługa urządzeń podstawowych i pomocniczych w spawalniach i zgrzewalniach rur i walczaków
19. Przygotowywanie wsadu do produkcji żelazostopów
20. Obsługa pieców i ich urządzeń pomocniczych
- Odlewanie staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur
21. Przygotowywanie mas formierskich i prace formierzy oraz rdzenia-ry
22. Obsługa żeliwiaków, rozlewni i ich urządzeń pomocniczych

23. Wybijanie, oczyszczanie i wykańczanie odlewów
  - Produkcja tlenku cynku i cynku
24. Obsługa pieców przewałowych i spiekanych wahadłowo-obrotowych wraz z ich urządzeniami pomocniczymi oraz obsługa urządzeń kruszących i odpylni
25. Czyszczenie przewodów, chłodnic i kanałów
26. Obsługa pieców prażalniczych i spiekalnych, młynów, suszarni i urządzeń sortujących, odpylni oraz urządzeń pomocniczych
27. Czyszczenie kanałów
28. Obsługa pieców destylacyjnych, szybowych, pieców do produkcji pyłów, rafinacyjnych i rektyfikacyjnych, pieców Thede wraz z ich urządzeniami pomocniczymi oraz obsługa pieców do przetapiania złomu cynkowego i przesiewalni pyłu cynkowego
29. Przygotowywanie wsadu
30. Obsługa odpylni i oczyszczanie kanałów
31. Obsługa agregatów i urządzeń do ługowania koncentratów i tlenku cynku, oczyszczanie roztworów elektrolizy cynku
32. Obsługa pieców topielnych
33. Obsługa wanien elektrolitycznych
34. Obsługa pieców produkcyjnych, odpylni i pakowanie bieli cynkowej
  - Produkcja oraz przetwórstwo ołowiu i kadmu
35. Produkcja i przetwórstwo kadmu
36. Produkcja, przetwórstwo ołowiu oraz powlekanie ołowiem; ołowianie blach ocynkowanych.
- Produkcja miedzi i odzysk metali
37. Produkcja i przetwórstwo hutnicze miedzi
38. Przerób złomu metali w zakładach hutniczych
39. Chemiczny i elektrochemiczny odzysk metali
  - Produkcja aluminium
40. Prace wykonywane w zakładach produkujących aluminium
  - Odcynowanie blachy białej i odmiedziowanie platerów
41. Prace przy ługowaniu oraz elektrolizie cyny i miedzi
42. Obsługa pieców i odpylni.
- Odlewanie metali nieżelaznych i ich stopów
43. Obsługa pieców rafinacyjnych, topielnych, formierni, urządzeń odpylających i odlewniczych
  - Przeróbka plastyczna metali
44. Obsługa pieców do podgrzewania i obróbki cieplnej
45. Obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi
46. Obsługa urządzeń do trawienia
  - Produkcja uboczna metali i chemikaliów
47. Produkcja talu, proszków metali i niemetalu oraz wyrobów spiekanych z tych proszków
  - Hutnictwo żelazoniklu
48. Obsługa urządzeń kruszących, separatorów magnetycznych i prześladowych
49. Obsługa pieców obrotowych i elektrycznych wraz z urządzeniami pomocniczymi (odpylni)
  - Wzbogacanie mechaniczne i flotacja rud metali
50. Obsługa urządzeń kruszących, sortujących, osadzarek, osadników filtrów i suszarni oraz urządzeń do przeróbki odpadowych surowców metali nieżelaznych
51. Obsługa maszyn flotacyjnych i urządzeń pomocniczych
52. Produkcja ksantogenianu krystalicznego
  - Koksochemia
53. Obsługa urządzeń węglowni
54. Obsługa pieców koksowniczych
55. Obsługa urządzeń sortowni koksu oraz prace ładowczy koksu
56. Produkcja węglpochodnych oraz prace ładowczy produktów węglpochodnych
  - Produkcja elektrod węglowych, węgla aktywnego i katalizatorów
57. Kalcynacja elektrod węglowych
58. Mielenie surowców węglowych oraz produkcja pyłów odlewniczych
59. Przygotowywanie surowców węglowych, przerób ciasta elektrodowego i formowanie elektrod węglowych
60. Wypalanie elektrod węglowych
61. Obróbka końcowa elektrod węglowych
62. Grafityzacja elektrod węglowych
63. Przygotowywanie mas elektrodowych
64. Produkcja drobnych elektrod węglowych
65. Produkcja płyt i płytek szczotkowych
66. Aktywacja węgla dwutlenkiem siarki
  - Prace różne w hutnictwie i w przemyśle metalowym
67. Obsługa pieców grzewczych i obróbka cieplna, transport materiałów na gorąco oraz transport wewnętrzny między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są

- w wykazie
68. Przerób żużla wielkopieczowego, stalowniczego i żelazostopowego oraz eksploatacja hałd
69. Tłoczenie gwoździ, nitów oraz obsługa automatów do produkcji drutu kolczastego lub wyrobów z drutu
70. Nabijanie na gorąco obręczy na beczki metalowe oraz gięcie prętów przy produkcji łańcuchów
71. Metalizowanie natryskowe
72. Malowanie minią
73. Emaliowanie
74. Pokrywanie wyrobów metalowych masami bitumicznymi
75. Obsługa stanowisk ogniowych w produkcji żarówek, świetlówek, lamp radiowych itp.
76. Prace w hartowniach i wytrawialniach, praca ocynkowaczy, ocynowaczy, kadmowaczy oraz galwanizatorów – cynkiem, miedzią, chromem, kadmem i niklem
77. Powlekanie na gorąco metalami kolorowymi lub tworzywami sztucznymi
78. Szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne
79. Kucie ręczne w kuźniach przemysłowych oraz obsługa młotów mechanicznych
80. Piaskowanie na sucho i śrutowanie wewnątrz komór
81. Prace w hamowniach przy próbach silników spalinowych
82. Prace ślusarskie przy remoncie wewnątrz cystern
83. Lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych
84. Obsługa, remont prostowników i aparatury rtęciowej, ich opróżnianie, oczyszczanie i napełnianie rtęcią
85. Obsługa gazogeneratorów
86. Obsługa suwnic
87. Prace przy produkcji łożysk tocznych
88. Prace przy produkcji kabli
89. Prace przy wytwarzaniu ogniw galwanicznych
90. Prace wykonywane bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach

DZIAŁ IV. W CHEMII

1. Produkcja chlorowców i związków chlorowcopochodnych nieorganicznych
2. Wydobywanie, produkcja i obróbka siarki oraz produkcja nieorganicznych i organicznych związków siarki
3. Produkcja kwasów nieorganicznych, bezwodników kwasów i ich związków
4. Produkcja sody i innych węglanów, kredy, ługów i wodorotlenków.
5. Produkcja metalicznego sodu i arsenu
6. Produkcja związków antymonu, arsenu, baru, boru, chromu, cynku, kadmu, kobaltu, manganu, miedzi, molibdenu, niklu, rtęci, ołowiu, strontu, wanadu, wolframu
7. Produkcja azydów, amidków, rodanków i nadtlenków
8. Produkcja nawozów sztucznych oraz innych wyrobów chemicznych otrzymywanych na tej samej bazie co nawozy sztuczne
9. Produkcja karbidu
10. Produkcja soli i solanki
11. Produkcja gazów technicznych i napełnianie butli gazami technicznymi.
12. Produkcja pigmentów, mielenie pigmentów, półproduktów i surowców mineralnych do produkcji barwników, pigmentów i farb
13. Produkcja krzemu, związków krzemu, związków krzemooorganicznych, sorbentów i hopkalitu, produkcja wyrobów z miki
14. Produkcja organicznych i nieorganicznych związków fosforu
15. Produkcja związków metaloorganicznych i katalizatorów
16. Produkcja wyrobów lakierowych, farb suchych i graficznych oraz surowców, półproduktów i środków pomocniczych do ich wytwarzania
17. Produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli
18. Produkcja klejów, kitów oraz surowców, półproduktów i środków pomocniczych do ich wytwarzania
19. Przetwórstwo, magazynowanie, przepompowywanie, przeladunek, transport oraz dystrybucja ropy naftowej i jej produktów
20. Produkcja i przetwórstwo kauczuku oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa kauczuku
21. Produkcja i przetwórstwo wyrobów gumowych, ebonitowych oraz półproduktów i środków pomocniczych do tych wyrobów; produkcja sadzy
22. Produkcja włókien chemicznych, półproduktów do wyrobu włókien chemicznych oraz innych produktów wytwarzanych na tej samej

- bazie co włókna chemiczne, produkcja i przetwórstwo włókien szklanych, produkcja folii podłożowej i taśmy magnetycznej
- 23. Produkcja leków, półproduktów, środków kontrastowych, premiksów, nici chirurgicznych i sprzętu medycznego jednorazowego użytku
- 24. Produkcja środków higieniczno-sanitarno-ochronnych oraz półproduktów do ich wyrobu
- 25. Produkcja chemicznych środków gaśniczych
- 26. Produkcja pestycydów oraz innych preparatów chemicznych stosowanych do ochrony roślin, dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji
- 27. Produkcja materiałów wybuchowych, środków strzałowych, elementów do środków strzałowych, wyrobów pirotechnicznych oraz ich konfekcjonowanie
- 28. Produkcja barwników, półproduktów oraz produkcja środków pomocniczych stosowanych w farbiarstwie, włókiennictwie i przemyśle skórzanym
- 29. Termiczna obróbka węgla oraz przetwórstwo produktów otrzymywanych w tych procesach
- 30. Wytwarzanie i oczyszczanie gazu syntezowego oraz produkcja amoniaku i metanolu
- 31. Produkcja acetyleny i przemysłowy przerób acetyleny
- 32. Produkcja nitrozwiązków, amin oraz organicznych związków azotu
- 33. Produkcja estrów, alkoholi, aldehydów, ketonów, eterów, tlenków organicznych i chlorowcopochodnych organicznych, produkcja kwasów organicznych i bezwodników kwasów organicznych oraz produkcja soli kwasów organicznych, produkcja i przetwórstwo związków aromatycznych, produkcja płynów hamulcowych i chłodniczych
- 34. Produkcja materiałów światłoczułych, fotochemikaliów oraz ich regeneracja
- 35. Produkcja w skali przemysłowej odczynników chemicznych
- 36. Przetwórstwo kości i tłuszczów technicznych
- 37. Utylizacja oraz niszczenie odpadów chemicznych i biologicznych
- 38. Prace antykorozyjne i termoizolacyjne urządzeń i instalacji technologicznych
- 39. Oczyszczanie albo naprawianie aparatów lub pojemników (np. cystern, zbiorników itp.) po produktach toksycznych, żrących i parzących oraz prace wewnątrz cystern, kotłów, zbiorników, aparatów i kanałów technologicznych
- 40. Prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych – pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych
- 41. Prace na instalacjach doświadczalnych w przemyśle chemicznym
- 42. Wytwarzanie elementów szklanych do aparatury chemicznej
- 43. Prace ratowników ratownictwa chemicznego
- 44. Produkcja chemicznych środków pomocniczych nie wymienionych w dziale IV, wytwarzanych z użyciem toksycznych surowców lub półproduktów

DZIAŁ V. W BUDOWNICTWIE I PRZEMYSŁE MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

- 1. Roboty wodno-kanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach
- 2. Budowa oraz remont chłodni kominowych i kominów przemysłowych
- 3. Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych
- 4. Prace zbrojarskie i betoniarskie
- 5. Prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości
- 6. Prace malarskie konstrukcji na wysokości
- 7. Prace przy wykonywaniu konstrukcji nadbrzeży, falochronów oraz innych budowli hydrotechnicznych w nawodnionych wykopach lub na styku woda–ląd
- 8. Prace cykliniarskie
- 9. Prace dekarskie
- 10. Prace kamieniarskie
- 11. Prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych
- 12. Prace przy produkcji materiałów azbestowo-cementowych
- 13. Prace przy produkcji wyrobów z włókien mineralnych z zastosowaniem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne
- 14. Prace przy produkcji cementu
- 15. Prace przy produkcji betonu kruszywowego
- 16. Prace przy produkcji wapna
- 17. Prace przy produkcji gipsu półmokrego
- 18. Prace palaczy pieców do wypalania i palaczy suszarń
- 19. Prace przy produkcji wyrobów ze szkła kryształowego
- 20. Wypalanie, ściąganie i mielenie dolomitu oraz przygotowanie masy dolomitowej
- 21. Produkcja elementów budowlanych z pyłów dymnicowych

DZIAŁ VI. W LEŚNICTWIE, PRZEMYSŁE DRZEWNYM I PAPIERNICZYM

- 1. Prace drwali
- 2. Prace przy zrywce i wywózce drewna z lasu

- 3. Obsługa urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna (produkcja rębeków)
- 4. Prace przy suchej destylacji drewna i węgla aktywnego
- 5. Impregnowanie drewna metodą dyfuzyjną i ręczną oraz wybielanie wikliny
- 6. Impregnowanie płyt pilśniowych bardzo twardych olejami z hartowaniem
- 7. Prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne
- 8. Politurowanie ręczne
- 9. Produkcja masy zapalczącej zawierającej fosfor, dwuchromian potasu, biel cynkową, siarkę oraz dwutlenek magnezu
- 10. Rozdrabnianie gliny i kaolinu do produkcji ołówków
- 11. Wyładowywanie dyfuzorów przy ekstrakcji garbników
- 12. Prace ładowaczy pieców pirytowych, piecowych pirytu, aparatowych siarkowni
- 13. Roztworzenie surowców włóknistych metodą siarczanową i siarczynową w oddziałach warzelni
- 14. Wytwarzanie kwasów i ługów warzelnych
- 15. Wytwarzanie chemicznych środków bielących i bielenie mas włóknistych
- 16. Produkcja oleju talowego i węgla wapnia
- 17. Hydrotermiczna obróbka drewna

DZIAŁ VII. W PRZEMYSŁE LEKKIM

- 1. Obróbka surowców włókienniczych i ich przędzenie
- 2. Oczyszczanie i ostrzenie walców zgrzeblarek
- 3. Odlewanie ołowianek, lutowanie oraz formowanie grzebieni czesalniczych i urządzeń igielnych
- 4. Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych
- 5. Prace na oddziałach filców i wyrobów kapeluszniczych
- 6. Prace na oddziałach płyt i kształtek tapicerskich oraz impregnacja wyrobów technicznych
- 7. Produkcja tkanin powlekanych, gumowanych i wyrobów z tych tkanin
- 8. Obsługa urządzeń do prasowania, klejenia i wykrawania wyrobów w przemyśle odzieżowym
- 9. Prace wykonywane w zakładach przetwarzających azbest
- 10. Prace w magazynach skór surowych (garbarnie, skup)
- 11. Prace przy garbowaniu i wykańczaniu skór
- 12. Produkcja spodów obuwniczych ze skóry, gumy i tworzyw sztucznych oraz klejenie i powlekanie tkanin obuwniczych
- 13. Prace przy przygotowywaniu klejów toksycznych i innych środków chemicznych do produkcji wyrobów przemysłu skózanego
- 14. Prace związane ze szlifowaniem, klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skózanego
- 15. Przetwórstwo i utylizacja odpadów z tworzyw sztucznych, włókienniczych, skórzanych i makulatury

DZIAŁ VIII. W TRANSPORCIE I ŁĄCZNOŚCI

Transport

- 1. Ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie
- 2. Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów
- 3. Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych
- 4. Prace na statkach morskich w żegludze międzynarodowej i w polskim ratownictwie okrętowym – pracownicy wpisani na listę członków załogi tych statków
- 5. Prace na statkach żeglugi śródlądowej (pracownicy zaliczeni do personelu pływającego, z wyjątkiem zatrudnionych sezonowo)
- 6. Prace na jednostkach pływających w portach morskich i w stoczniach morskich
- 7. Prace na torach wodnych i łowiskach morskich
- 8. Prace przy regeneracji paliw płynnych i oczyszczaniu wód balastowych na statkach
- 9. Prace rybaków morskich
- 10. Cumowanie statków
- 11. Prace przeładunkowe w portach i stoczniach (łącznie z pracami trymerów, sztauerów oraz obsługą urządzeń przeładunkowych, sprzętu zmechanizowanego i składów)
- 12. Prace na statkach żeglugi powietrznej oraz prace związane z bezpośrednią obsługą samolotów na płycie lotniska.
- 13. Prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu pociągów
- 14. Prace konduktorów wagonów sypialnych

15. Prace przy remoncie parowozów na gorąco
  16. Prace czyszciceli palenisk, popielników i dymnic parowozowych
  17. Prace ratownicze brzegowych stacji ratownictwa morskiego, wykonywane na jednostkach pływających oraz z lądu
- łączność
18. Prace radiotelegrafistów, radiotelefonistów, telegrafistów i teletypistów oraz radiooperatorów kontroli emisji radiowej
  19. Prace telefonistek central międzymiastowych i miejscowych w urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych i telekomunikacyjnych
  20. Montaż, konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych
  21. Pracownicy poczt ruchomych
  22. Prace doręczycieli przesyłek pocztowych i telegramów, którzy nie używają do pracy samochodów

DZIAŁ IX. W GOSPODARCE KOMUNALNEJ

1. Prace w kanałach ściekowych
2. Oczyszczanie ścieków i filtrów otwartych
3. Prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości, a także prace przy przyzmaczkach kompostowych z nieczystości miejskich
4. Prace asfalcjarzy i przy gotowaniu asfaltu
5. Prace bitumiarzy i przy produkcji asfaltobetonu
6. Prace brukarzy
7. Prace kominarzy

DZIAŁ X. W ROLNICTWIE I PRZEMYSŁE ROLNO-SPOŻYWCZYM

1. Prace przy zakładaniu urządzeń melioracyjnych
2. Prace rybaków jeziorowych prowadzących połowy cały rok
3. Prace w fabrykach tytoniu: przenoszenie, sortowanie i rozdrabnianie tytoniu
4. Obsługa komór fermentacyjnych oraz prażarek w przemyśle tytoniowym
5. Zapakowywanie i rozpakowywanie liści tytoniu
6. Produkcja suchego lodu
7. Prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0°C
8. Prace wykonywane bezpośrednio przy uboju zwierząt
9. Prace wykonywane bezpośrednio przy użyciu surowców zwierzęcych
10. Prace przy wytwarzaniu mąki, kasz, płatków i śrutu
11. Prace przy wypieku pieczywa
12. Prace przy ekstrakcji, filtracji i destylacji olejów roślinnych oraz hydrolizie białka roślinnego
13. Prace przy obsłudze pras filtracyjnych, wirówek i suszarek w przemyśle drożdżowym i piwowarskim
14. Prace przy ręcznym przerobieniu masy karmelowej, chałwowej i sezamowej oraz tłoczenie kuchen kakaowego na prasach
15. Prace przy bezpośredniej produkcji w zakładach przetwórstwa ryb
16. Prace przy mieleniu ziół oraz produkcji alkaloidów

DZIAŁ XI. W PRZEMYSŁE POLIGRAFICZNYM

1. Produkcja oraz obróbka materiału zecerskiego i form drukowych ze stopu drukarskiego
2. Procesy składu z zastosowaniem elektronicznych monitorów ekranowych
3. Bezpośrednia obsługa aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcja i obróbka drukarskich form kopiowych i form drukowych
4. Drukowanie i uszlachetnianie druków
5. Bezpośrednia obsługa maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych oraz do oprawy wyrobów poligraficznych w drukarniach
6. Regeneracja ksylenu i toluenu
7. Mielenie i przygotowywanie barwników, farb proszkowych i drukowych zawierających ołów i kobalt

DZIAŁ XII. W SŁUŻBIE ZDROWIA I OPIECE SPOŁECZNEJ

1. Prace na oddziałach: intensywnej opieki medycznej, anestezjologii, psychiatrycznych i odwykowych, onkologicznych, leczenia oparzeń oraz ostrych zatruc w bezpośrednim kontakcie z pacjentami
2. Prace w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych oraz prace lekarzy stomatologów
3. Prace w prosektoriami i zakładach anatomopatologicznych, histopatologicznych i medycyny sądowej
4. Prace w zespołach pomocy doraźnej pogotowia ratunkowego oraz medycznego ratownictwa górniczego
5. Prace w domach pomocy społecznej dla nieuleczalnie i przewlekle chorych, umysłowo upośledzonych dorosłych i umysłowo niedorozwiniętych dzieci
6. Prace przy pobieraniu próbek i pomiarach w warunkach i na stanowiskach pracy szkodliwych dla zdrowia, wykonywane przez personel stacji sanitarno-epidemiologicznych oraz laboratoriów środowiskowych

DZIAŁ XIII. W ZESPÓŁACH FORMUJĄCYCH SZKŁO

1. Formowanie szkła płaskiego
2. Walcowanie szkła płaskiego
3. Formowanie wyrobów szklanych
4. Układanie wyrobów szklanych w komorowych piecach odprężalniczych
5. Prostowanie płyt szklanych
6. Zestawianie surowców szklarskich, preparacji i lepiszcz
7. Topienie szkła
8. Gięcie szkła
9. Grawerowanie szkła
10. Szlifowanie szkła
11. Polerowanie szkła
12. Maszynowe i ręczne zdobienie szkła
13. Krojenie szkła
14. Klejenie szkła
15. Produkcja szyb zespolonych
16. Produkcja luster
17. Produkcja szkła piankowego
18. Produkcja fryty i granulek szklanych
19. Produkcja mozaiki szklanej
20. Produkcja szyb refleksyjnych
21. Wytrawianie wyrobów szklanych
22. Formowanie włókna szklanego
23. Przetwórstwo włókna szklanego
24. Obróbka płomieniowa szkła
25. Produkcja wyrobów szklano-kryształicznych, agalitu i balotiny
26. Galwanizowanie wyrobów szklanych
27. Obsługa mechanicznych linii obróbczych wyrobów szklanych

DZIAŁ XIV. PRACE RÓŻNE

1. Prace nie automatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego
2. Prace oczyszczaczy przemysłowych kotłów parowych lub wodnych
3. Prace wykonywane w warunkach zwiększonego lub zmniejszonego ciśnienia
4. Prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300 000 MHz w strefie zagrożenia
5. Prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia – w kartografii, montażu mikroelementów wymagającego posługiwania się przyrządami optycznymi oraz przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych
6. Prace ekip dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych i deratyzacyjnych
7. Prace stroiciel instrumentów muzycznych zatrudnionych w przemyśle muzycznym
8. Prace pralniczo-farbiarskie w pralniach chemicznych
9. Bezpośrednia obsługa stacji sprężarek
10. Prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwiaków
11. Prace w suszarniach z zastosowaniem podgrzewania, jeżeli temperatura powietrza w tych suszarniach przekracza 35°C
12. Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo-wodorowym
13. Prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych
14. Prace przy naprawie pomp wtryskowych, wtryskiwaczy i gaźników do silników spalinowych
15. Prace w zakładach naprawczych taboru kolejowego przy chemicznym myciu i czyszczeniu remontowanych części i zespołów taboru kolejowego oraz chemicznym usuwaniu powłok ochronnych
16. Prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych
17. Lakierowanie ręczne lub natryskowe – nie zhermetyzowane
18. Obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub udarowych
19. Prace przy szlifowaniu wyrobów ze szkła
20. Prace przy produkcji drobnych wyrobów ze szkła
21. Prace ratowników górskich w GOPR
22. Nadzór nad pracami wykonywanymi w przywieszonych zakładach pracy przez skazanych, tymczasowo aresztowanych i umieszczonych w ośrodkach przystosowania społecznego
23. Prace funkcjonariuszy pożarnictwa
24. Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie
25. Bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Opracowali MARIUSZ WOLSKI, MAREK OPOLSKI